

Furio niškoristi, Furio uhljeb, Furio etnobiznismen, Furio propali Mussolini, Furio spodoba, ... – sa zanimanjem čitam i prepisujem komentare čitatelja na intervju Furia Radina (vidi: “Manjine se prikazuju u krivom svjetlu kako bi ih se ocrnilo” od autora Dubravka Grakalića, u “Glasu Istre” od 8. kolovoza 2016., internet:

<http://www.glasistre.hr/vijesti/hrvatska/manjine-se-prikazuju-u-krivom-svjetlu-kako-bi-ih-se-ocrnilo-530210>). Doista, da se čovjek zapita tko je i što je Furio Radin?! Doktor znanosti sa zvanjem psihologa koji iza sebe ima nekoliko znanstvenih radova objavljenih u prošlom tisućljeću. I da, zastupnik za sva vremena (od 1992. do vječnosti) koji si je osigurao povlaštenu mirovinu, umirovivši se na samo jedan dan. Glede potonjeg – ništa tu nije zakonski sporno. Moralno jest sporno, ali u ovom moralno urušenom društvu ionako se i mali i veliki grijesi brzo zaboravljaju. Ušićario je on tako nekoliko saborskih mandata jer o nekoj većinskoj podršci svojih sunarodnjaka od 2007. na ovamo ne može biti riječi. Štoviše, usuđujem se reći da tu podršku odavno nema niti među istrijanima. Mišljenja sam da njegova politika poznatija kao “radinizam” iliti “šetebandijere” izaziva neku vrstu političkog (za)gađenja jer se svela na podržavanje bilo koje vlasti, bilo lijeve bilo desne koalicije/orijentacije, od 2003. godine do danas. Činjenica je da Furio Radin: od 2000. do 2003. podržavao je koalicijsku Vladu lijevog centra; od 2003. do 2011. podržavao je koalicijsku Vladu HDZ-a, odnosno Sanadera pa Kosoricu; od 2011. do 2015. podržavao je koalicijsku Vladu Zorana Milanovića; a od 2015. nudio je svoju podršku Domoljubnoj koalicijskoj Vladi Tihomira Oreškovića, ali bezuspješno.

Mislim da ima barem tonu “putra na glavi”, dakle političkih grijeha, ne zato jer je nešto jako loše učinio nego zato što je premalo važnog postigao a da nije od osobnog već od općeg interesa, isključujući stoga kredit za kuću u Vintijanu od 230 m². Nije mala stvar dobiti kredit od 150.000,00 eura sa ugovorenom kamatnom stopom od 4,82%, kojeg je podigao 2008. godine na rok vraćanja od 162 mjeseci sa mjesečnom ratom od 1.262,69 eura i sa primanjima na mjesečnoj razini od 29.718,82 kuna bruto odnosno 17.269,84 kuna neto iznosa (podaci su navedeni u njegovoj imovinskoj kartici). Pošto ipak treba “servisirati” kredit do 2021. godine sasvim je očekivana njegova kandidatura po osmi (8) uzastopni put za zastupničko mjesto u Saboru.

No, vezano uz parlamentarne izbore, biračka prava pripadnika talijanske nacionalne zajednice i rezultate izbora Furia Radina smatram prijeko potrebnim iznijeti sljedeće dostupne podatke od 1992. do 2015. godine:

Datum izbora

Broj birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice

Glasovalo birača

(%)

Broj birača koji su ostvarili opće biračko pravo -“politički glas” (%)

Broj birača koji su ostvarili posebno biračko pravo -“etnički glas” (%)

Furio Radin – broj glasova

Broj birača koji nisu izašli na izbore (%)

% birača

% glasača

02.08.

1992

9.590

7.273

(75,84)

0

7.273

(75,84)

4.024

2.317

(24,16)

41,96

55,33

29.10.

1995

17.439

10.436

(59,84)

0

10.436

(59,84)

8.623

7.003

(40,16)

49,45

82,63

03.01.

2000

16.577

12.692

(76,56)

5.873

(35,43)

6.819

(41,13)

5.152

3.885

(23,44)

31,08

40,59

23.11.

2003

17.005

10.536

(61,96)

4.485

(26,38)

6.051

(35,58)

4.669

6.469

(38,04)

27,46

44,32

25.11.

2007

16.589

10.167

(61,29)

5.359

(32,31)

4.808

(28,98)

4.177

6.422

(38,71)

25,18

41,08

04.12.

2011

18.387

11.541

(62,77)

8.382

(45,59)

3.159

(17,18)

3.067

6.846

(37,23)

16,68

26,58

08.11.

2015

18.018

10.157

(56,37)

7.706

(42,77)

2.451

(13,60)

1.594

7.861

(43,63)

8,85

15,69

Očigledno je da je do 2003. godine relativna većina birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice ostvarivala posebno biračko pravo u XII. izbornoj jedinici (odnosno pravo na “etnički glas”). Od 2007. godine do danas relativna većina (koja polako postaje i apsolutna većina) birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice ostvaruje opće biračko pravo (odnosno pravo na “politički glas”), te na taj način dokazuje da joj je bitniji. Osobno smatram da je zaokret u navedenom omjeru, do kojeg je došlo na parlamentarnim izborima održanim 2007. godine, rezultat politike “šetebandijere” iliti “radinizma”. Dovoljno je podsjetiti da je upravo Radinov glas bio onaj ključni 77 glas, bitan za sastavljanje Sanaderove Vlade, nakon parlamentarnih izbora održanih krajem 2003. godine.

Osobno smatram da upravo politika Furia Radina (koja se uglavnom povodila stavom “važno je prikloniti se vlasti” te se stoga očitavala u podršci bilo lijeve bilo desne političke opcije) predstavlja najznačajniji razlog zbog kojeg je relativna većina birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice odustala od “etničkog glasa” i odlučila ostvarivati pravo na “politički glas”. A to znači da je upravo Furio Radin jedan od krivaca, ako ne i najveći krivac, zbog toga što većina glasača pripadnika talijanske nacionalne zajednice ne želi više ostvarivati “etnički” već se opredjeljuje za “politički” glas. Sve je to njemu na duši, htio on to priznati ili ne htio.

Usput rečeno, Furia Radina podržavaju sve malobrojniji birači, koji su na posljednjim izborima svedeni na 1.594 (to jest 8,85% od ukupnih 18.018 birača).

Na predstojećim prijevremenim parlamentarnim izborima, u XII. izbornoj jedinici za zastupnika talijanske nacionalne manjine utvrđena su dva kandidata:

-Furio Radin iz naselja Vintijan, u sastavu Općine Medulin, sa zamjenikom Robertom Paliscom iz Rijeke (koji je v.d. glavnog urednika "La Voce del Popolo", jedinih dnevnih novina talijanske nacionalne zajednice), i

-Maurizio Zennaro iz naselja Antonci, u sastavu Grada Poreča, sa zamjenicom Mirjanom Fantauzzo iz mjesta Palit na otoku Rabu (koja, ukoliko nije članica HDZ-a, svesrdno podržava HDZ, a što se da iščitati iz njenog osobnog profila na Facebook-u).

Oba kandidata sudjelovala su i na posljednjim redovnim parlamentarnim izborima (koji su održani 8. studenoga 2015). Stoga, sve je to već viđeno – francuzi bi rekli "déjà-vu".

Dakako, bilo bi korektno i fer kad bi kandidati nacionalnih manjina prije izbora javno i jasno kazali koju će političku odnosno stranačku/koalicijsku opciju podržati u Saboru, naravno uz prethodno predizborno potpisivanje sporazuma koji bi garantirao ostvarivanje njihovog programa. Činjenica je da to dosad nikad nisu učinili te da na ovim izborima i dalje izbjegavaju to učiniti, kako bi poslije mogli odlučiti onako kako im bude odgovaralo, vodeći računa i (pogotovo) o njihovim osobnim interesima.

Nadam se da će za predstojeće parlamentarne izbore birači pripadnici talijanske nacionalne zajednice imati na umu sve prethodno rečeno.

Moj osobni glas biti će "politički glas", odnosno u prilog političkih stranaka/koalicija, jer ne želim da moj "etnički glas" bude izigran (odnosno da moje povjerenje, iskazano putem glasovanja, bude politički izigrano) od bilo kojeg kandidata talijanske nacionalne zajednice.

Nakon razmatranja programa i saznanja o istaknutim kandidatima stranačkih i koalicijskih lista u VIII. izbornoj jedinici (a radi se o 17 kandidacijskih lista), a pogotovo imajući u vidu njihov dosadašnji rad, dosljednost, vrijednosti za koje su se zauzeli i rezultate koje su postigli, sa sigurnošću mogu reći da ću glasati za koaliciju IDS-PGS-RI (Istarski demokratski sabor, Primorsko-goranski savez, Lista za Rijeku) jer navedene stranke smatraju da je talijanska nacionalna zajednica na istarsko-kvarnerskom području oduvijek prisutna, brojčano relevantna i kulturno značajna, te da je njena bitna i esencijalna autohtona komponenta. Nedvojbene su činjenice da IDS:

-oduvijek se zalaže i zalagati će se za osiguranje i provođenje svih stečenih prava te poboljšanje uvjeta rada i djelovanja autohtone talijanske nacionalne zajednice i drugih etničkih skupina prisutnih na istarsko-kvarnerskom području;

-zalaže se za zaštitu prava nacionalnih zajednica po načelima pozitivne diskriminacije, te u tom kontekstu smatra bitnim da se pripadnicima nacionalnih zajednica zajamči pravo na "politički" i na "etnički" glas (a po tom pitanju više se zauzeo IDS u Hrvatskom saboru sa svojim prijedlozima i amandmanima nego li Klub zastupnika nacionalnih manjina!);

-od samog osnutka do danas, vjerodostojno se dokazao kao zaštitnik ljudskih i manjinskih prava, etno-nacionalnih različitosti i regionalnih posebnosti, suživota i međusobnog uvažavanja, i to kako u Istri, Rijeci i Kvarneru tako i u Zagrebu.

Uvjerenja sam da koalicija IDS-PGS-RI jamči da će se stečene vrijednosti na istarsko-kvarnerskom tlu, kao naša naslijeđena dobra, sačuvati i oplemenjivati, jer smatra da je to naša obaveza, te ih kao izvorna bogatstva želi prenijeti na naša buduća pokoljenja.

Stoga: Ča je sigurno, je sigurno! Quel che xe sicuro, xe sicuro!